

Biotechnologisch onderzoek van bomen in de lift

De Food and Agricultural Organization (FAO) van de Verenigde Naties publiceerde eind 2004 een rapport over genetisch onderzoek in de bosbouw. Biotechnologie is wereldwijd al sterk ingeburgerd in het bosbouwonderzoek: in de laatste 10 jaar vonden biotechnologische activiteiten plaats in meer dan 80 landen en op 142 soorten.

Slechts een klein deel (19%) van het onderzoek richt zich op de ontwikkeling van genetisch gemodificeerde organismen. De meeste studies gaan over genetische diversiteit, genetische kaarten en vegetatieve vermeerdering van planten in het labo (*in vitro*). Het grootste deel van het biotechnologisch onderzoek (63%) gebeurt op de soorten den, eucalyptus, spar, populier, eik en acacia.

Het onderzoek naar genetisch gemodificeerde boomsoorten

gebeurt hoofdzakelijk in het labo. China is het enige land dat deze toepassing al gecommercialiseerd heeft. Sinds 2002 worden twee populierenklonen, waarbij een gen is ingebouwd dat de bomen resistent maakt tegen bladete insecten, op grote schaal vermeerderd. China plantte hiervan al meer dan 1,4 miljoen bomen (ongeveer 400 ha). De genetisch gemodificeerde populieren zijn in vele Chinese boomkwekerijen terecht gekomen tussen populieren die niet genetisch gemodificeerd zijn. Aangezien ze op zicht niet van elkaar te onderscheiden zijn, is er verwarring ontstaan

over welke bomen nu genetisch gemodificeerd zijn en welke niet. Hierdoor kunnen de Chinezen nauwelijks nog bijhouden waar en hoeveel genetisch gemodificeerde populieren worden aangeplant. Omdat China nog heel wat natuurlijke bronnen van populier bevat, vrezen wetenschappers voor een ecologische ramp. Je vindt het FAO rapport over biotechnologie in de bosbouw op <http://www.fao.org/documents>.

Contactpersoon:
An Vanden Broeck, tel.: 054-43 71 25;
e-mail: an.vandenbroeck@inbo.be

Autochtone bomen en struiken in het Meetjesland

Sinds 2004 werkt het IBW mee aan een leader+project dat de waarde van autochtone bomen en struiken in het Meetjesland onderzoekt. De belangstelling voor autochtoon plantsoen stijgt overal in Vlaanderen, om bossen aan

te planten maar ook om het landschap te herstellen. Heel wat bosbouwkundig plantsoen dat in de handel aangeboden wordt, is opgekweekt uit zaad dat uit buitenlandse bestanden afkomstig is. Dit materiaal kan minder aangepast zijn aan onze lokale groeiomstandigheden.

Het leader+project wil nagaan in hoeverre de lokale autochtone herkomsten in het Meetjesland verschillen van andere herkomsten in Vlaanderen en in Europa. Hiertoe neemt het project meidoorn, boomvormende wilgen en haagbeuk onder de loep. Er wordt op twee niveaus gekeken: teelttechnisch visueel (uitwendige verschillen, groei-kracht, ziekteresistentie,...) en genetisch (met behulp van

moleculaire merkers die stukjes DNA oplichten). Het project is een samenwerking tussen het IBW, het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Departement voor Plantengenetica en -veredeling (CLO-DvP) in Merelbeke en de privé-kweker B&C Van Hulle in Maldegem.

In het najaar van 2004 verzamelden we haagbeukzaad, afkomstig van 11 herkomsten: 2 buitenlandse, 2 Waalse en 7 autochtoon gequoteerde Vlaamse (1 in Meetjesland). We hebben dit zaad uitgezaaid aan het IBW. Voor meidoorn oogstten we bessen op 17 locaties: 2 Waalse en 15 autochtoon gequoteerde Vlaamse locaties, waarvan 11 oude hagen in het Meetjesland. Deze zaden werden uitgezaaid aan het CLO-DvP. Tenslotte verzamelden we 120 autochtoon gequoteerde boomvormende wilgen in (53 uit het Meetjesland) en we sneden er stekken van die door B&C Van Hulle werden gestoken. Ook werden 67 wilgen gestekt, afkomstig uit het veredelingsprogramma van het IBW. Met al deze planten zullen we herkomstproeven aanleggen. Het genetisch onderzoek, dat uitgevoerd wordt aan het CLO-DvP, focust enkel op meidoorn en haagbeuk.

Contactpersoon:
Kristine Vander Mijsbrugge,
tel.: 054-43 71 46; e-mail: kristine.vandermijsbrugge@inbo.be